

Az Ültetvény Statisztikai Térinformatika (ÜST) rendszerének megvalósítása a KSH-ban

dr.Niklasz László, dr.Pintér László, Podolcsák Ádám

Előadó: dr. Pintér László

2002. május 30.

Kaposvár

1. Vázlat

- Projektelőzmények
- Szőlő- és gyümölcsös ültetvény összeírás; Phare program; Kitűzött eredmények
- Projektmegvalósítás
- Konceptió; alapadatok; üzleti folyamatok; funkcionalitás; munkaterv
- Eredmények értékelése
- Projekt értéklánca; jövőbeni műszaki fejlesztések; eredmények fenntarthatósága
- Összegzés

2. Előzmények

2.1 Mezőgazdasági statisztikák

- ◆ 1867 óta; első törvény 1873
- ◆ Felmérések az elmúlt ötven évben
- ◆ Felmérések a 3. évezredben

2.2 A 2001 évi Szőlő- és gyümölcsös ültetvény összeírás

- ◆ 2000. évi CXLIII. törvény
- ◆ Szőlő/gyümölcsös területet használók, illetve az ültetvények

2. Előzmények

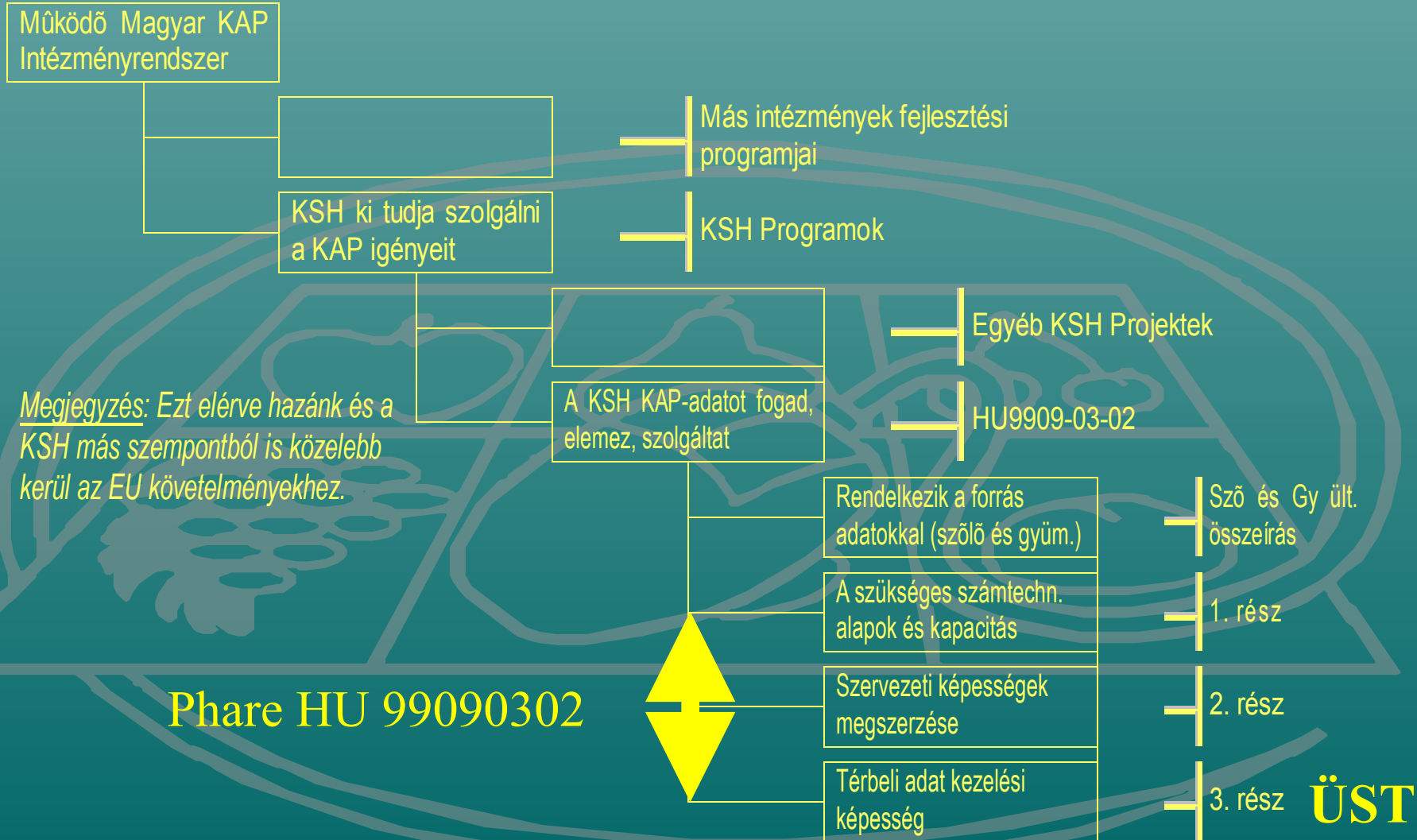
- ◆ Két fázisban
- ◆ I. Fázis - használók összeírása : 4200 számlálóbiztos; két hét; 590 megbízott; 200 területfelelős; 282 ezer helyen
- ◆ II Fázis - az ültetvények és azok jellemzőinek helyszíni felvételezése : 1600 számlálóbiztos; három és fél hónap; 590 szakmai megbízott; 145 területfelelős; 4500 terepkörzet; 291 ezer szőlő- és gyümölcsös kérdőív; 200 ezer lajstromsor

2. Előzmények

2.3 Phare HU 99090302 projekt

- A fejlesztés általános célja, hogy felkészítse és támogassa a magyar mezőgazdasági statisztikai rendszert, hogy képes legyen EU harmonizált adatokat fogadni, elemezni és szolgáltatni a KAP előkészítése, összehangolása, majd az azt követő hozzá való csatlakozás és megvalósítás érdekében.
- Konkrét célok, célstruktúra a következő ábrán

2. Előzmények

2. Előzmények

2.4 Az ÜST kitűzött projekteredményei:

- ◆ az egyik egy mezőgazdasági statisztikai feladatok végzését segítő térinformatikai szoftveralkalmazás,
- ◆ a másik pedig egy úgynevezett elektronikus térképkönyv (eBook), amelyik ültetvények geokódolt adatait és áttekintő térképek képeit tartalmazó CD-re másolt rendezett adatgyűjtemény.

2. Előzmények

Az ÜST szoftveralkalmazás funkciói:

- A szőlő- és gyümölcsös ültetvények földrajzi elhelyezkedésének rögzítése és dokumentálása elektronikus formában.
- Az ültetvények földrajzi helyének összekapcsolása a rájuk vonatkozó összeírási és statisztikai (aggregált) adatokkal.
- Közigazgatási vagy egyéb területi egységek digitális határvonalainak kezelése szőlő- és gyümölcsös regiszter statisztikák grafikus megjelenítésének biztosítására.
- Fenti területi egységek digitális határvonalai kezelésének biztosítása agrárstatisztikai adatok standard térinformatikai eszköztárral végzendő területi elemzéséhez, feldolgozásához.

3. Projektmegvalósítás

3.1 A KSH általános adatkezelési koncepciója

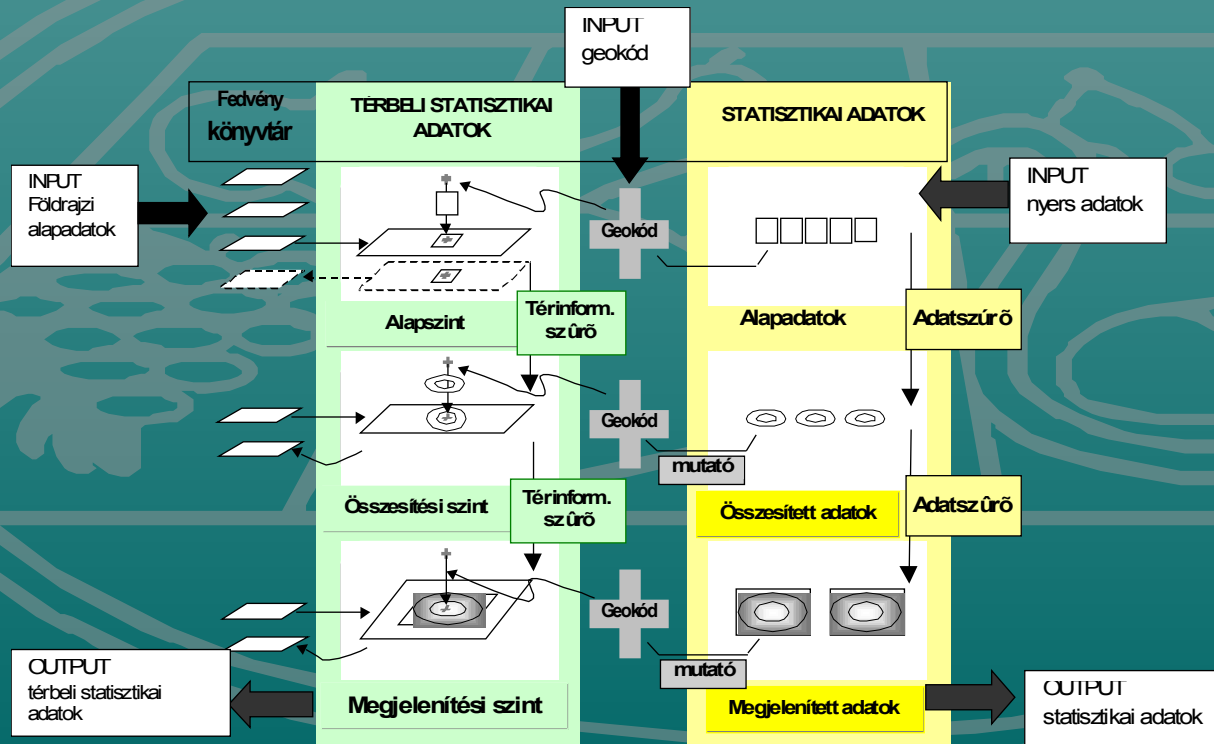
Az adatok három szinten kerülnek feldolgozásra, ezek a következők:

- ◆ Elemi adatok. Ennek az adatbázisnak az a célja, hogy lehetővé tegye intézményen belül az egyedi, speciális statisztikai elemzések végrehajtását.
- ◆ Aggregált, szűrt adatok. Az adat-tárház célja, hogy előre meghatározott – standard – statisztikai elemzések eredményét rögzítse.
- ◆ Tájékoztató adatok szintje. Célja, hogy a külső felhasználók rendelkezésére is álljon.

3. Projektmegvalósítás

A KSH térinformatikai koncepciója

Lásd Dr. Richard Baldwin előadását

3. Projektmegvalósítás

3.2 Forrásadatok

- ◆ Megj.: Egyidejűség a szőlő és gyümölcs összeírások feldolgozásával, és az adattárház kialakításával
- ◆ Alfanumerikus adatállományok: növénytermelési adatbázis, adat-tárház, település regiszter; lekérdezések a FÖMI ingatlan-nyilvántartási adatbázisából
- ◆ Alfanumerikus objektumok: szőlőültetvény, méret alatti szőlőültetvény, gyümölcsös ültetvény, méret alatti gyümölcsös ültetvény, bruttó terület, gazdaság székhelye, ültetvényhasználó lakóhelye, földrészlet

3. Projektmegvalósítás

3.2 Forrásadatok (folyt.)

- ◆ Térképek: külterületi átnézeti térkép, belterületi átnézeti térképek, közigazgatási határ-adatbázis (FÖMI),
- ◆ Térképi objektumok: földrészlet, közigazgatási egység

3. Projektmegvalósítás

3.2 Az ÜST működési állományai

- ◆ Térkép-könyv adatbázis: CD-ROM-on; települések raszter térképeit; ültetvények geokód rekordjait
- ◆ Adat-tárház ablakai: ábrázolt statisztikai kimutatások adatsorai
- ◆ Elsődleges térképi réteg: közigazgatási egységek és ezek határai
- ◆ EOV csereszabatos térképtermekek: pl. OTAB

3. Projektmegvalósítás

3.4 Az ÜST által kiszolgált ügyviteli folyamatok

- ◆ Teljes körű mezőgazdasági összeírások és reprezentatív felvételek előkészítése
- ◆ Teljes körű összeírások adatgyűjteményeinek összeállítása
- ◆ Mezőgazdasági statisztikai adatgyűjtések előkészítése
- ◆ Tematikus gyorstájékoztatók és elemzések készítése
- ◆ Mezőgazdasági adatbázisok karbantartása

3. Projektmegvalósítás

3.4 Az ÜST által kiszolgált ügyviteli folyamatok (Folyt.)

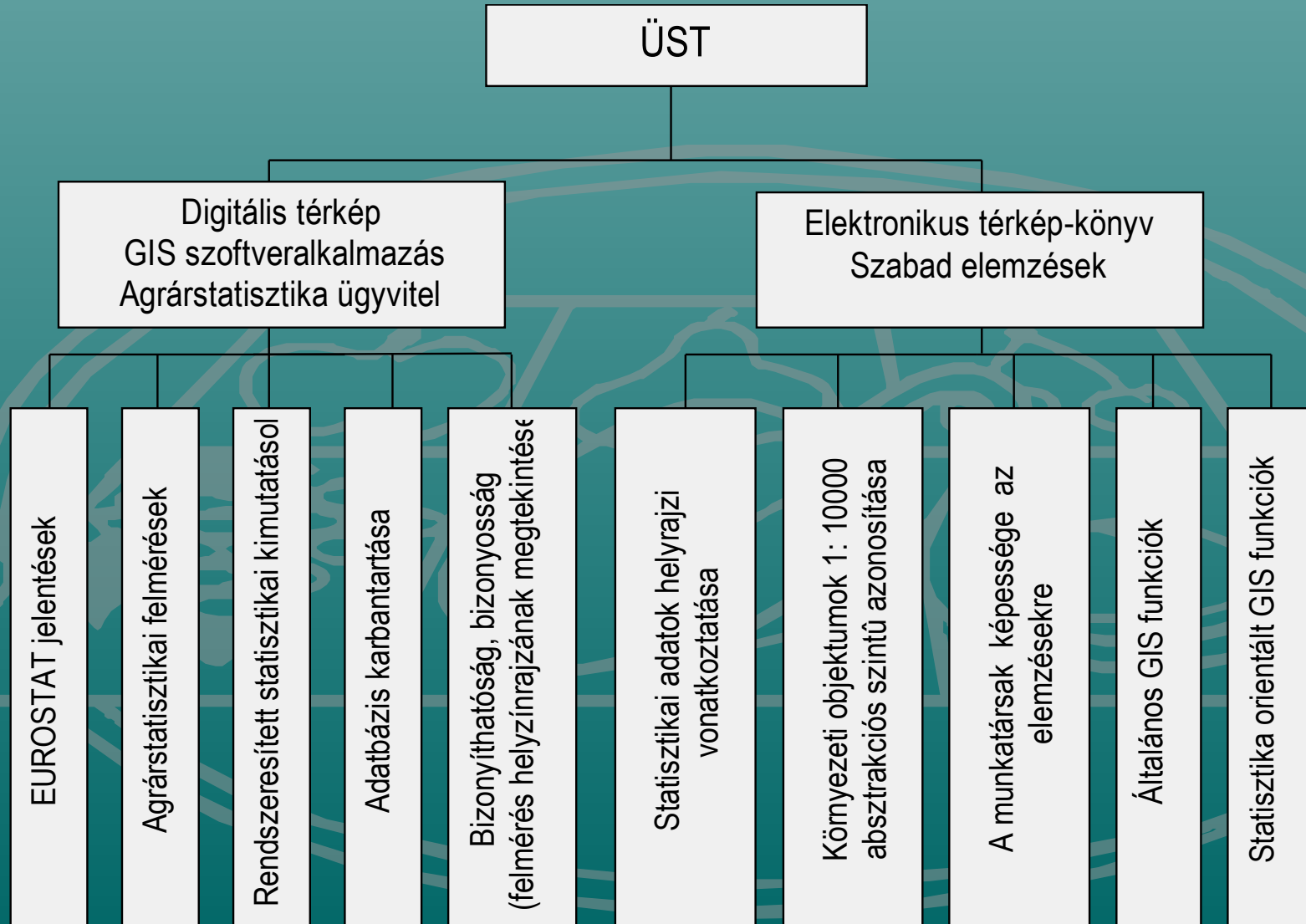
- ◆ Adatgyűjtemények, kiadványok összeállítása
- ◆ Mezőgazdasági gazdaságok tevékenység szerinti tipológiájának elemzése
- ◆ Tájékoztatási igények biztosítása
- ◆ Térinformatikai rendszer működtetése

3. Projektmegvalósítás

3.5 Az ÜST leglényegesebb funkciói

- ◆ Elvont funkcionális követelmények: funkcióstruktúra
- ◆ A funkció közvetítői az eszközök: hardware, op. rendszer, adatbáziskezelő rsz. , alap GIS software, szoftveralkalmazás, stb.
- ◆ A funkció struktúra a következő lapon

3. Projektmegvalósítás

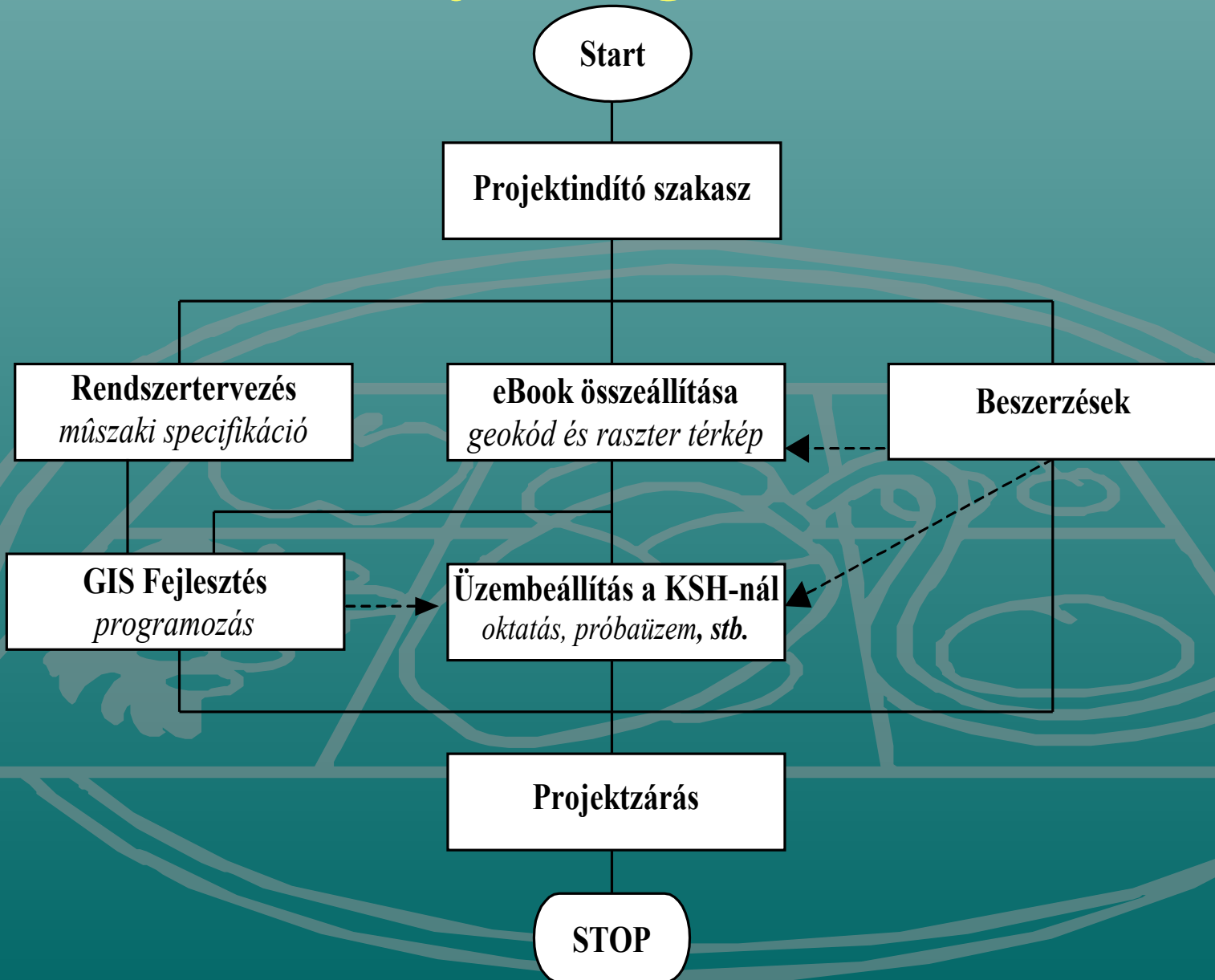

3. Projektmegvalósítás

3.6 Az ÜST megvalósítása

- ◆ 1 év időtartam, kb. 0,9 M euró, Phare szabályok, beszerzés, monitoring; Folyamat a köv. ábrán
- ◆ BlomInfo A/S, DANAGRO A/S alvállalkozók: Geometria Térinformatikai Rendszerház, MapScan
- ◆ Beszállítók: Geodézia Rt: térképszkennelés, geokódolás; (?): Statisztikai GIS csomag
- ◆ Oktatás: Szegedi Egyetem, Praelog Kft, Progress Alapítvány, Hotel Forrás, Hotel Alfa

3. Projektmegvalósítás

4. Eredmény és értékelés

4.1 Az ÜST projekt értékközpontú áttekintése

- ◆ a projekt erőforrások miként válnak a KSH számára értékke
- ◆ Az értékteremtés több mint a kézzelfogható projekteredmények legyártása
- ◆ értékteremtés egyes tevékenységei láncszemekként kapcsolódnak egymáshoz
- ◆ A projekt értéke:
 - * a kézzelfogható két projekteredmény,
 - * a projekteredmények fenntarthatósága

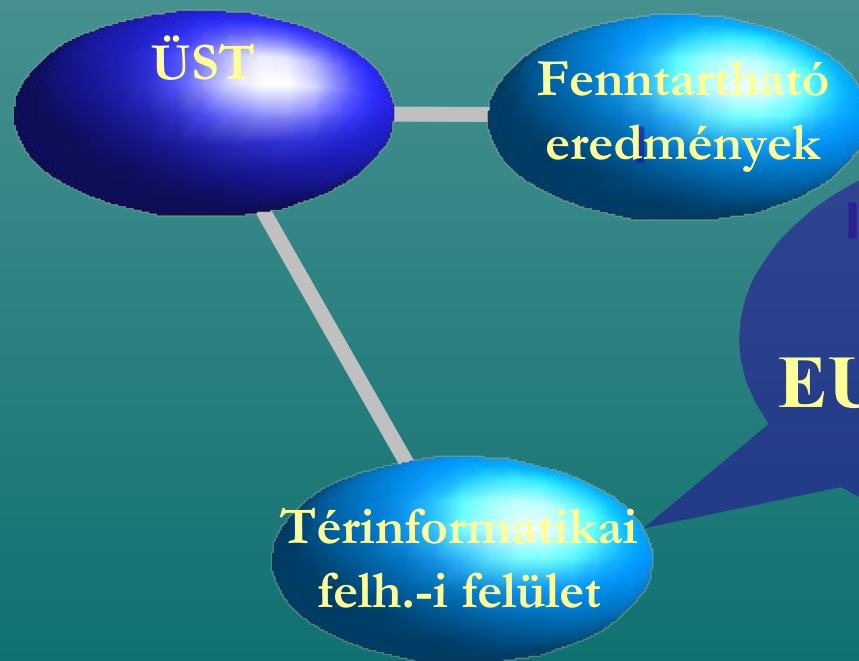
**Meghatározza a
projekt stratégiai
értékét**

ÜST

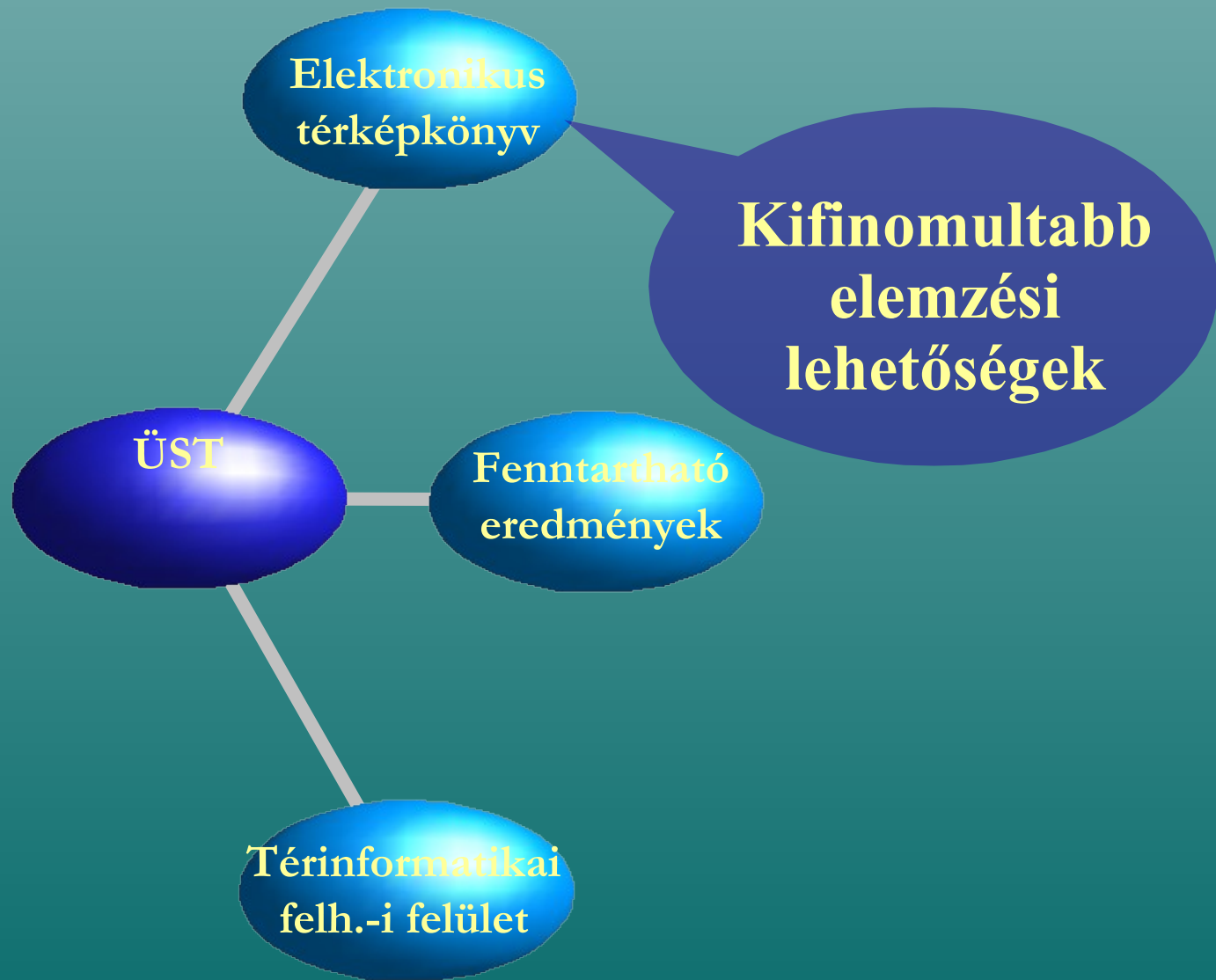
**Fenntarthatóság:
alapvető Phare
követelmény**

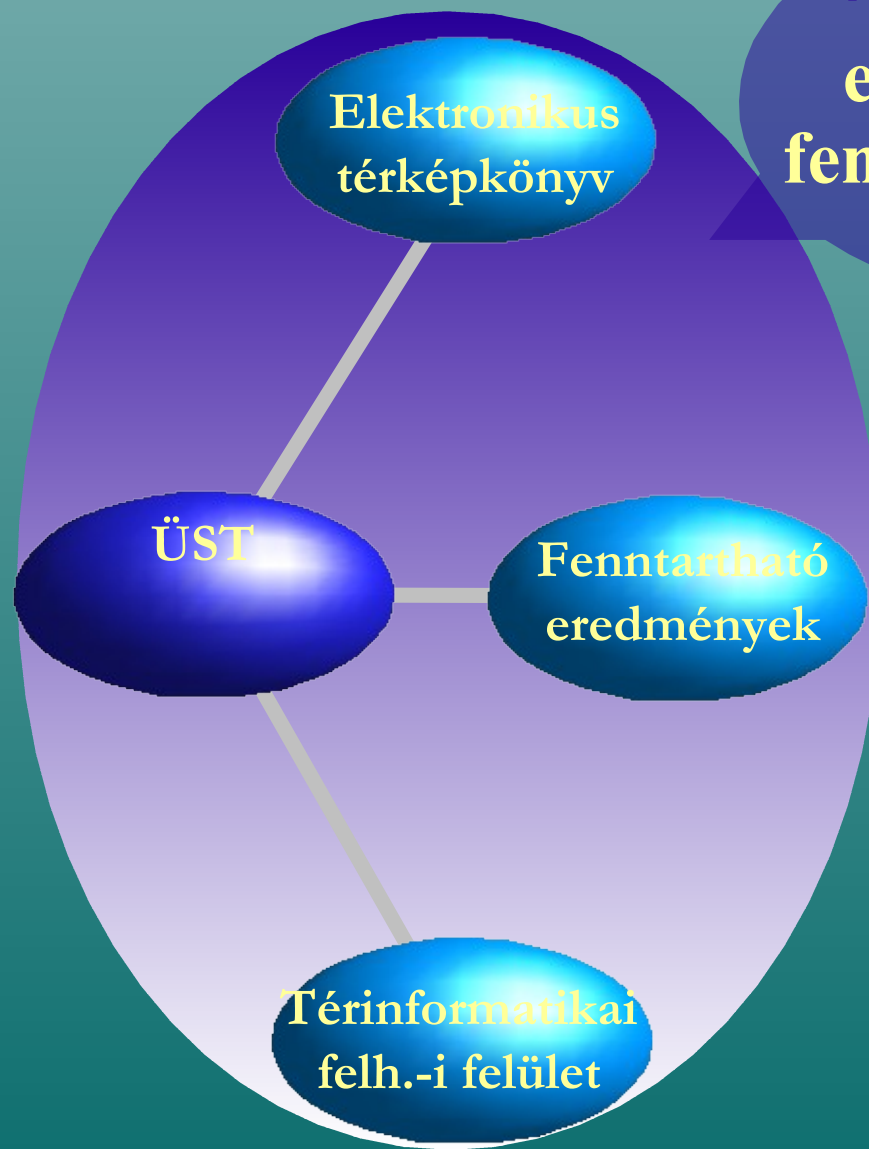
ÜST

**Fenntartható
eredmények**

**Összhang a
EUROSTAT-tal**

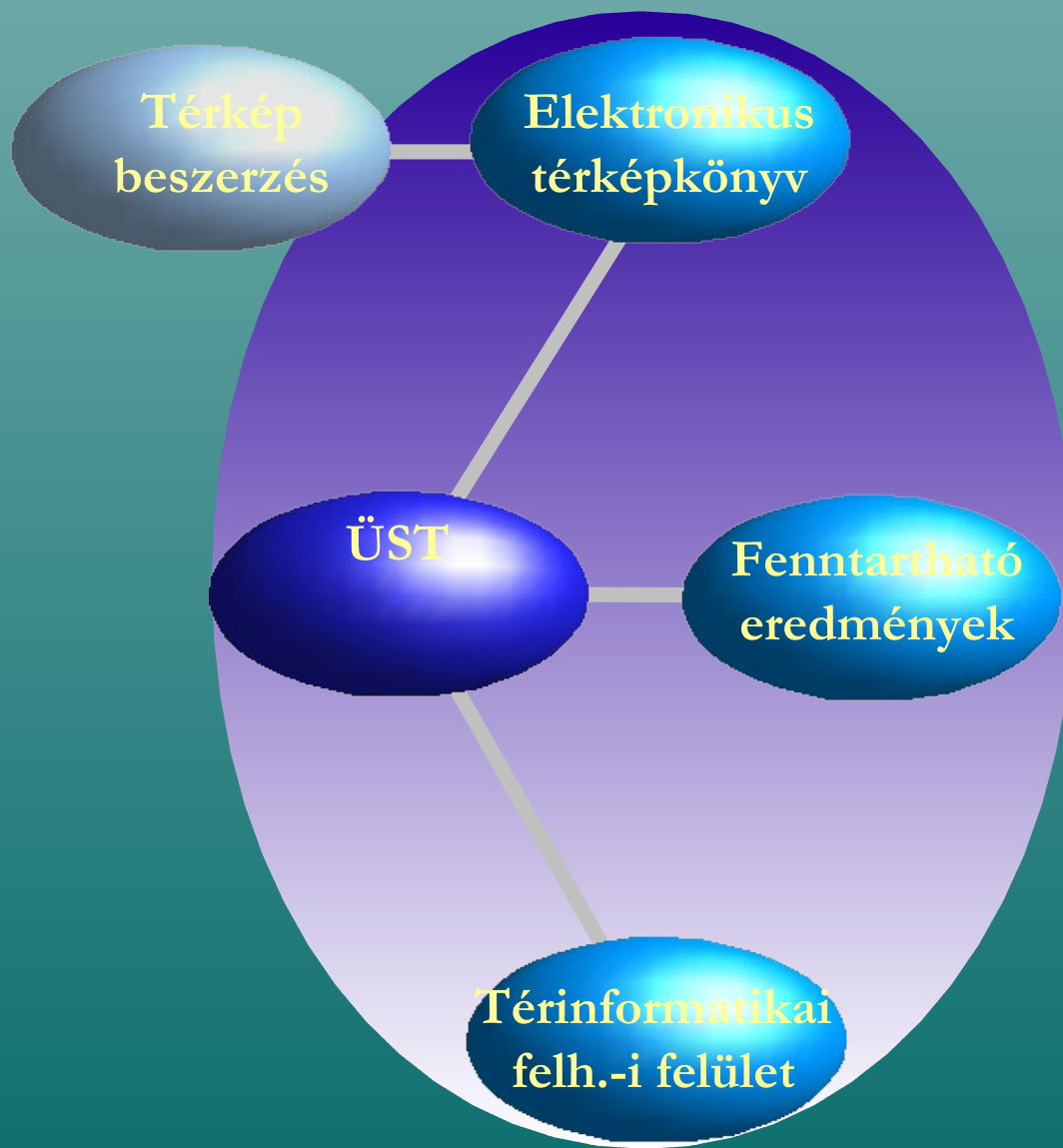
Szerződött
eredmények és
fenntarthatóságuk

Elektronikus
térképkönyv

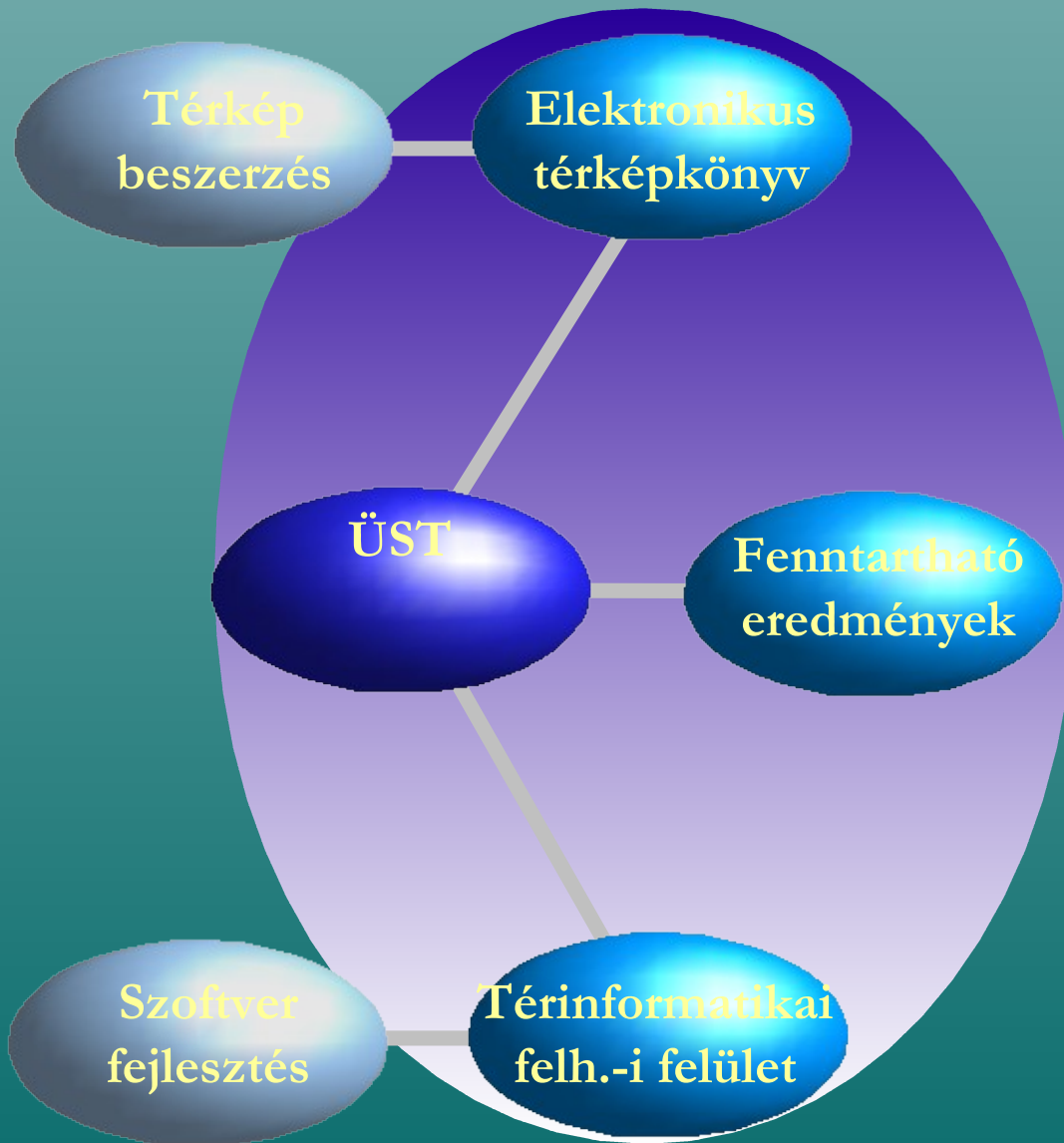
ÜST

Fenntartható
eredmények

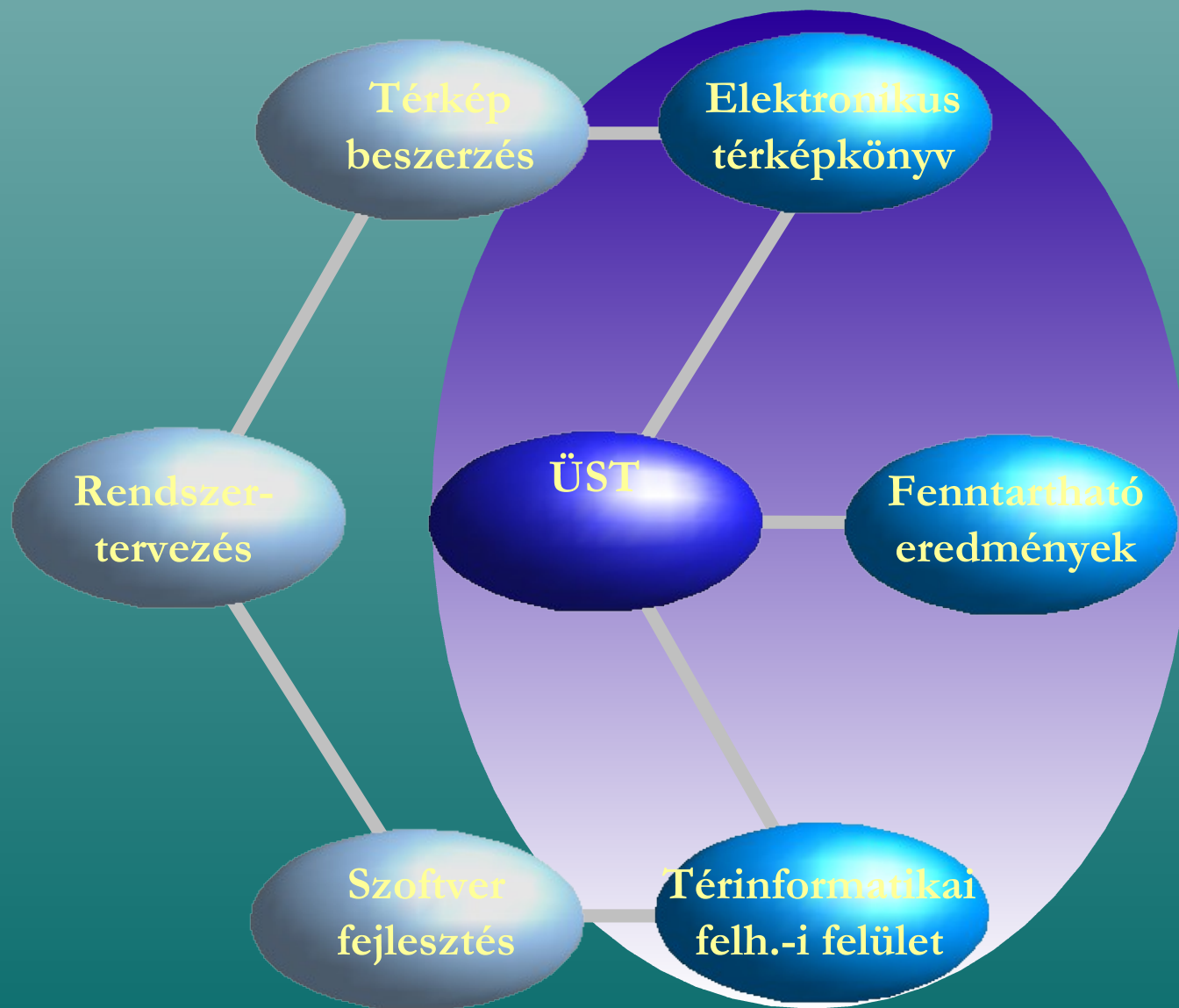
Térinformatikai
felh.-i felület

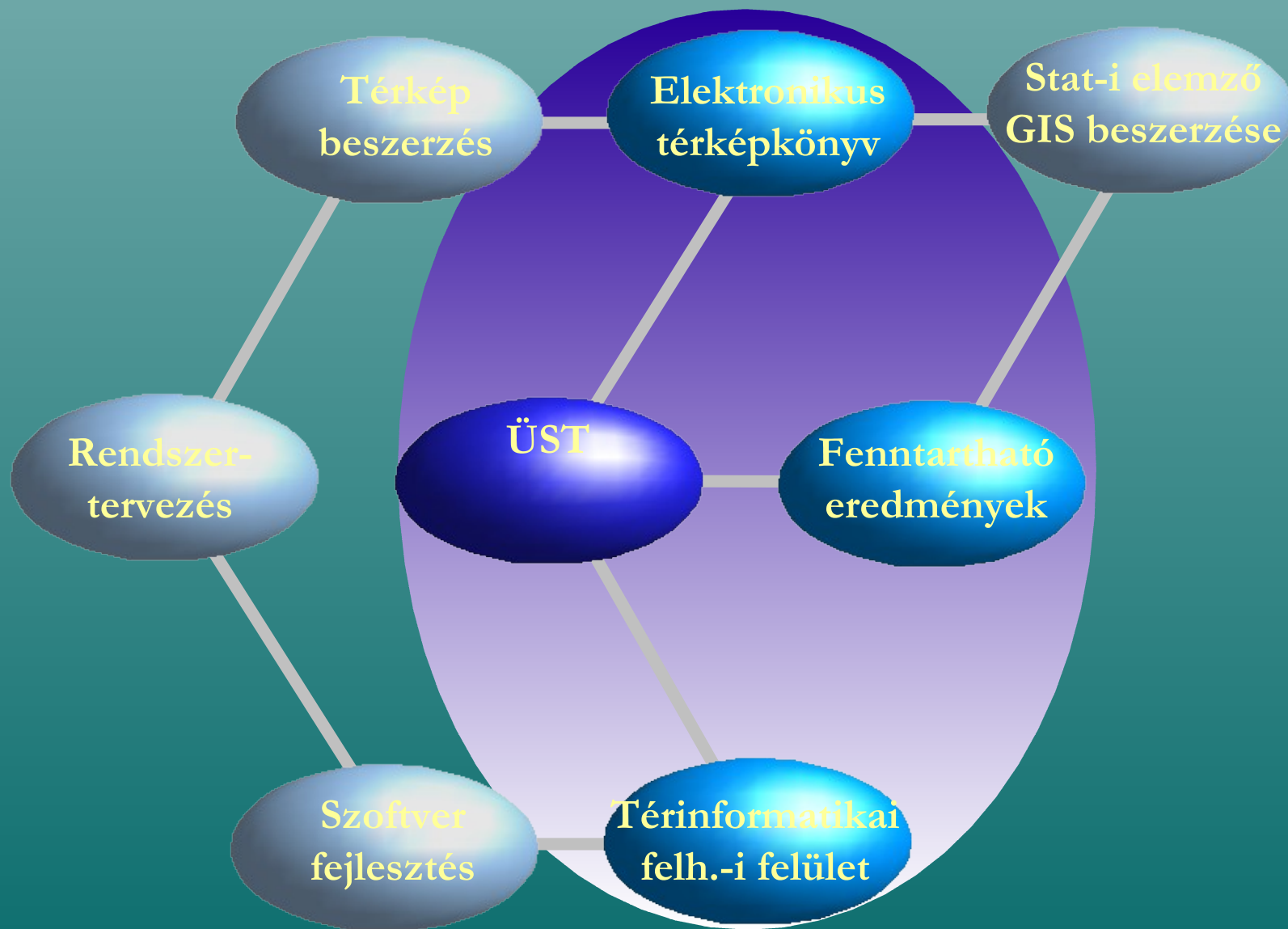
..a térinformatikai adatinfrastruktúra hiányosságainak kiküszöbölése..

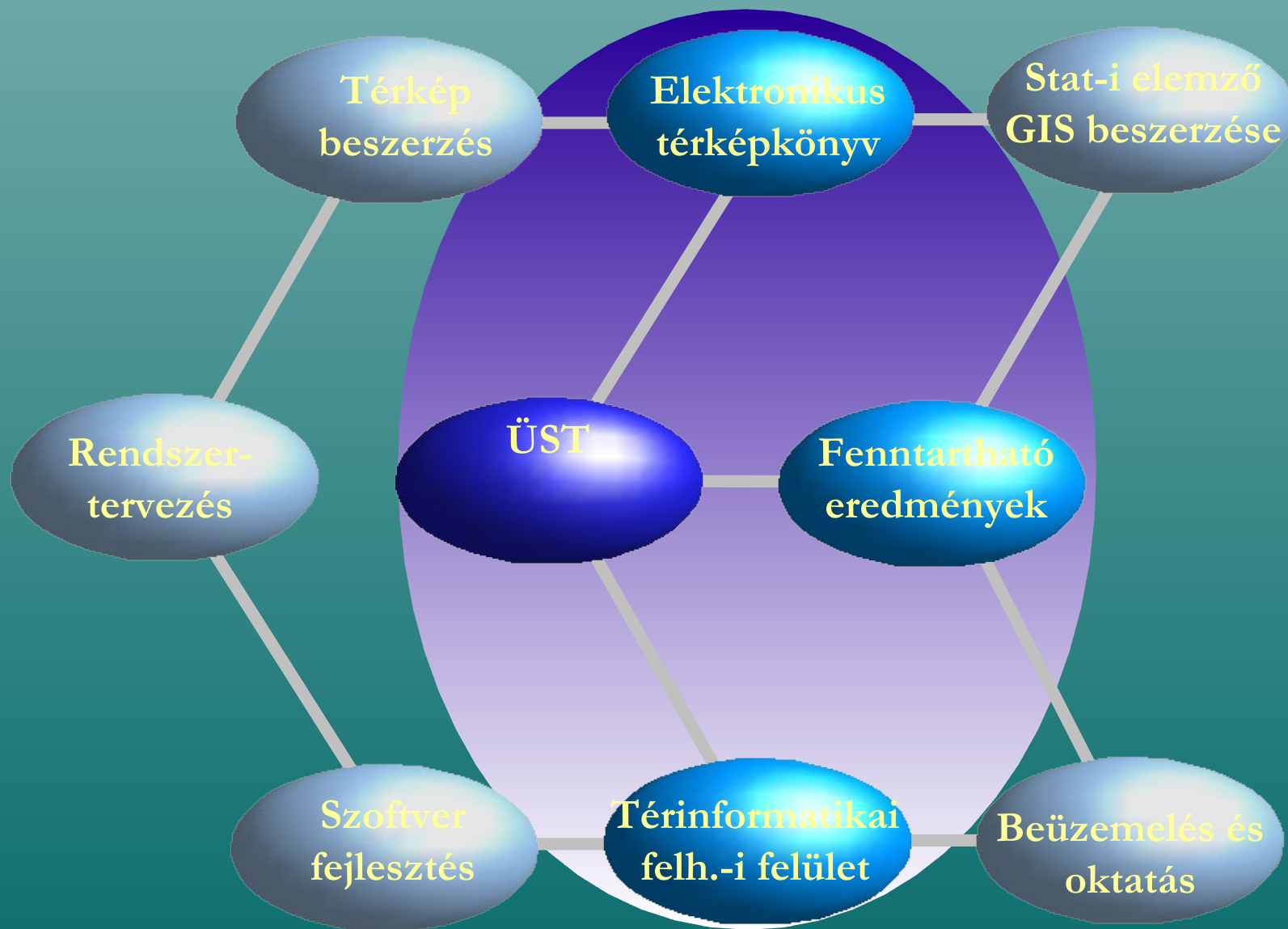
..a felhasználói igényeket kielégítő kezelői felület..

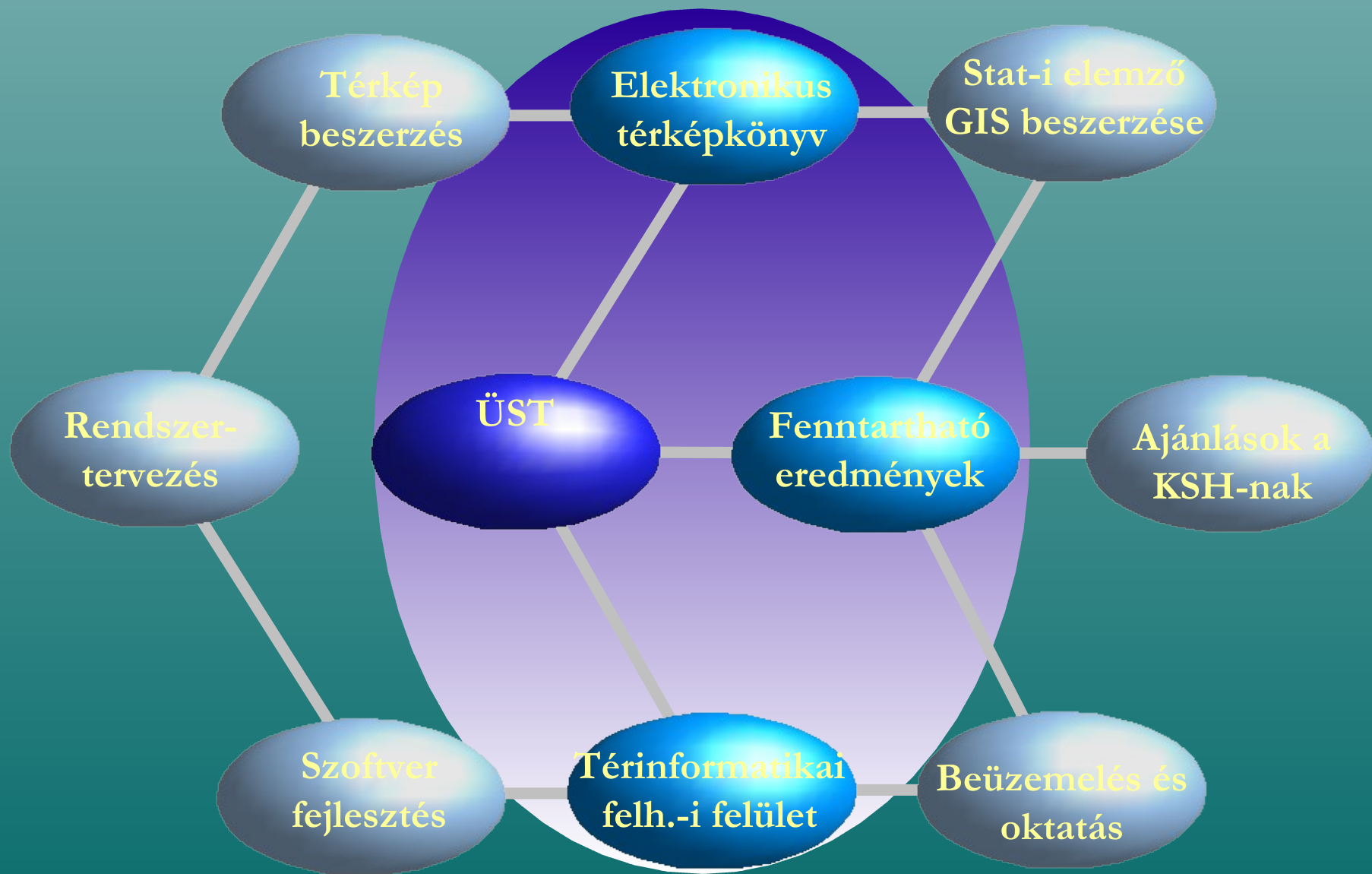
..a felhasználói igények pontos rögzítése, és ezeknek átlátható módon műszaki tervekké való transzformálása..

..az adatokban rejlő elemzési lehetőségek kiaknázása: szabadelemzés statisztikai elemző szoftverrel..

..üzemeltetés biztos beindítása: a kezelők oktatása, a rendszernek a meglévő informatikai infrastruktúrába történő integrálása..

..előrelátó tervek, megalapozott vezetői intézkedések összhangja..

4. Eredmény és értékelés

4.2 Az ÜST térinformatikai rendszer jövőjének körvonalazása

- ◆ a szőlő és gyümölcsös ültetvények nyilvántartásában nyújtott kiterjedtebb funkcionalitás
 - * további statisztikák, pl. borospincék
 - * kapcsolat létesülhet a hegyközségekkel, VPOP-vel
 - * támogatás az FVM birtokpolitikai intézkedéseihez
- ◆ A teljes agrárstatisztikára való kiterjesztés
 - * minden olyan növény, amiről vezetnek statisztikai nyilvántartást

4. Eredmény és értékelés

4.3 Ajánlások

Ajánlások céljai:

- Az azonnal végrehajtandó intézkedések a dokumentált hiányosságok javítására irányulnak
- Az évenként ismétlődő minőségjavító projektekhez, tevékenységekhez kapcsolódó intézkedések
- A teljesítménynövelő és a felhasználói területet kiterjesztő intézkedések célja a beindult folyamatokat a lehető legnagyobb mértékben kamatoztathassa a KSH
- Az ÜST-ben használt alapelvek és megközelítések kiterjesztése további KSH területre

N^o

Javasolt intézkedés célja

A Hiányosságpótló – *azonnal esedékes*

1. A térinformatikai adatrendszer dokumentált ellentmondásai

B Minőségjavító – *visszatérő, évente ismétlődő*

2. Az azonosított hibák dinamikus kiszűrése az évenkénti ismétlődő adatkarbantartással
3. Adatállományok megbízhatóságának minősítése
4. A térinformatikai képzés rendszerének kialakítása
5. A rendszer funkcionalitásának évenkénti felülvizsgálata és módosítása
6. Átvilágítás és ajánlások vezetőknek

C Teljesítménynövelő – *hároméves időtávlat*

7. Az alap GIS rendszer teljesítményét javítandó az alkalmazás átírása fejlettebb verzióra
8. Vektoros térképek beszerzése
9. Geokódolás hatékony megoldása

D Felhasználási területet kiterjesztő – *hároméves időtáv*

10. Például Internet, Intranetre kiterjesztés
11. Pl. térképek és geokódok egyéb hasznosítása

E Konceptiót kiterjesztő – *alkalom és lehetőség függő*

12. Kapcsolódás EU vagy hazai kutatáshoz

5. Következtetések

- ◆ Az információ a rendszerek hatékonyságát növelő erőforrás
- ◆ A statisztika fontos visszacsatoló rendszer, a nemzetgazdaság hatékonyságát fokozza.
- ◆ A térinformatika térbeli és térképen ábrázolható folyamatok hatékonyságát képes fokozni.
- ◆ Nagyméretarányú térinformatikai alapadatok hiányoznak
- ◆ ÜST költséghatékony megoldást talált a hiányzó digitális térképek pótlására. A rendszer időtávja 3-5 év, de a geokód önálló terméké válhat
- ◆ ÜST hosszú távú folyamatokat indít el